

9 ноември 2018 г.

Уважаеми членове на Столичния общински съвет,

Обръщаме се към вас в качеството си на научни работници, специалисти по градска среда и устойчиво градско развитие. Бихме искали да изразим подкрепата си за градската фермерска инициатива „Градина за Дружба“. Тази софийска инициатива е част от засилващата се световна тенденция към градско производство на храни, което улеснява достъпа до здравословни продукти, допринася за сплотяването на жителите и подобрява градската среда. Призоваваме ви да засвидетелствате своята ангажираност с тези належащи въпроси и да подкрепите „Градина за Дружба“, като продължите да осигурявате за нея достъп до подходяща площ.

Ние, авторите на това писмо, сме провеждали изследвания, свързани с устойчивото градско развитие, градското земеделие и хранителните мрежи в редица градове, сред които Брюксел, Лондон, Мадрид, Ню Йорк, Париж и Торонто. Проектите за градско земеделие от рода на „Градина за Дружба“ са международно признати като подобряващи качеството на живот и околната среда в градовете. Всички европейски столици се стремят все повече реално да насърчават подобни инициативи, тъй като те вдъхновяват гражданите и влияят благоприятно на здравето и социалния им живот.

Проучванията на д-р Реган Кук (Queen Mary University of London) сочат, че в различни градове на САЩ (вкл. Портланд, Сиатъл, Денвър и Ню Йорк) кварталните проекти, свързани с храната, помагат за развитието на позитивни социални връзки. Обществените градини и градското земеделие засилват у хората чувството за принадлежност и удовлетвореност, създават значителни възможности за общуване, облекчават самотата и изолацията и изглаждат социалните различия. Общностите, създадени на базата на проектите за градско земеделие, са особено важни за хората без достъп до работа или системно образование.

Изследванията на Алесандра Манганели (KU Leuven и Vrije Universiteit Brussel) върху градското земеделие в европейските и североамериканските градове показват множеството положителни въздействия на градините в нашите градове. Тези градини са многофункционални пространства, които служат и на редица цели, надхвърлящи производството на храна. На първо място, градското земеделие сплотява съседите, дава на децата познания за здравословното хранене и приближава гражданите до природната среда. Второ: градинарството в градски условия предлага подходяща среда за занимания и отдих на възрастните. Трето: от екологична гледна точка градското земеделие улеснява освобождаването от органични отпадъци и повторното им използване чрез насърчаване и прилагане на компостирането, подпомага регулирането на микроклимата и оттичането на водите и може да създава острови на екологична чистота, като по този начин намалява общото замърсяване. Четвърто: от икономическа гледна точка, градското земеделие има потенциал да осигурява частична заетост и обучение на хора, които по-късно да започнат

собствен малък бизнес. Солидни данни от различни части на света показват, че за постигане на всички тези положителни ефекти градските земеделски практики се нуждаят от подкрепата на местните власти и осигурен достъп до площи за дейността си. Гарантираното ползване на земя и достъпът до определени пространства са наистина много съществено условие за успешната работа на градските градинари и за ползите, които тя носи на местните общности.

Д-р Ян ван Дюпен (Open University) е проучвал градското земеделие в Лондон и е демонстрирал разнообразните начини, по които кварталните градини обогатяват живота в града и допринасят за местната икономика. Неговите изследвания помогнаха на местните власти в Обединеното кралство да оценят усиления труд, който изисква поддържането на градините, както и социалните и икономически ползи от тях за градовете. Неговите изследвания привеждат доказателства за това как градското земеделие намалява стреса, създава пространства за уязвимите групи жители на града и има положителен икономически ефект. Градското земеделие осигурява достъп до по-добра храна и допринася за здравето в градските общности. Д-р ван Дюпен призовава към сътрудничество между местните власти и групите за градско земеделие като част от многопосочната политика за по-устойчиви и приобщаващи градове.

Д-р Кари Бенджамин (University of Warwick) е изследвала градското земеделие в Париж и нейното проучване сочи, че пространствата за градско земеделие благоприятстват връзките между жителите въпреки социално-икономическите и възрастовите различия, като създават силно усещане за свързаност на градинарите с техните общности. Градските обществени градини насърчават споделянето на знания и умения между участниците и създават така нужните зелени площи в гъсто населените градове. Това е особено значимо в големите градове, където социалната изолация на живеещите там безработни, възрастни или имигранти влияе отрицателно на качеството на живота им. Освен това, градското земеделие предлага достъп до зелени пространства на хората с ограничена подвижност, които са откъснати от останалите паркове и градини.

Д-р Андрю Барнфийлд (EuroHealthNet, европейското партньорство за подобряване на здравето, равенството и благополучието) представлява организацията, координатор на европейския проект INHERIT - 'Intersectoral Health and Environment Research for Innovation' (Интердисциплинарни изследвания и иновации в областта на здравето и околната среда). Проектът е установил категорично наличието на връзки между околната среда, здравословното състояние, здравното равновесие от една страна и градския начин на живот и поведение - от друга. Системите за масово производство на храни (крупното индустриално земеделие), на които обикновено разчитат големите градове доставят продукти с ниска себестойност на висока за природата и човешкото здраве цена. За разлика от тях, дребното градско земеделие е производство на храни, което опростява хранителните вериги, подпомага изхранването и е полезно за здравето. Например цената

е определящ фактор в избора на храна и семействата с ниски доходи често купуват евтини продукти, които са висококалорични и с ниска хранителна стойност. Проектът

INHERIT установява, че градското земеделие допринася за устойчивото производство на здравословна храна и намалява вредите за природата и в градовете, и извън тях. От гледна точка на околната среда, градското земеделие помага да правим градовете „по-зелени“. И в заключение, тези дейности представляват активен отдих, който и сам по себе си е цел за хората, тъй като смекчава вредите за здравето, причинявани от стресиращия и заседнал градски живот. Ползите за здравето са разнообразни при минимум инвестирани средства. Съществено е, че отглеждането на такива градини е част от усилията на обществото за подобряване на здравето и благополучието на всички.

София, както всички европейски градове, се сблъсква със значителни трудности в осигуряването на качествена околна среда. Въпреки това през последните години градът е направил важни крачки към справянето с тези предизвикателства, включително планираното кандидатстване за титлата „Зелена столица на Европа“. Убедени сме, че вие, като столични общински съветници, правите всичко възможно тази работа да продължи. Призоваваме ви да признаете ролята, която „Градина за Дружба“ играе в тези усилия, като запазите дейността ѝ.

С уважение,

Д-р Анна Плющева, следдокторски специалист по програмата „Мария Складовска-Кюри, Географски факултет на Свободния университет на Брюксел, Белгия.

Алесандра Манганели, докторант към Католически университет Льовен и Свободния университет на Брюксел, Брюксел

Д-р Реган Кук, Географски факултет на университета Куин Мери, Лондон, Великобритания.

Д-р Ян ван Дюпен, следдокторски специалист, Географски факултет към Свободния университет в Милтън Кийнс, Великобритания.

Д-р Кари Бенджамин, следдокторски специалист, Факултет по социология на университета във Уорвик, Великобритания

Д-р Андрю Барнфийлд, координатор на платформа за обмен на практики, EuroHealthNet, Брюксел, Белгия.